

सिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः – 2

(प्रथमपरिच्छेदस्य शेषः द्वितीयपरिच्छेदश्च)

Program in which it is offered: Śāstri Sixth Semester

Course Category: Core

Course Code - VK227

Course Credit Structure: 5

- **Lecture: 5**
- **Tutorial:**
- **Practical: N.A.**

Contact Hours per week: 5

1. Introduction

कल्पतरुपरिमलादिमहाग्रन्थकर्तृभिश्श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रैः विरचितं ग्रन्थरत्नमिदं विविधाचार्यमतसङ्ग्रहात्मकं वर्तते। अस्य वेदान्तप्रकरणग्रन्थस्य अध्ययनेन बहुविधाः प्रक्रियाः ज्ञायन्त इति ग्रन्थोऽयम् अद्वैतशास्त्रं व्युत्पित्सूनाङ्कृते अत्यन्तमुपकारको वर्तते। ग्रन्थस्य दीर्घकायत्वात् एकस्मिन् सत्रे सम्पूर्णमध्येतुमशक्यत्वेन सत्रत्रये विभज्य ग्रन्थोऽयम्पाठ्यक्रमे विनिवेशितः। अस्मिन् सत्रे प्रथमपरिच्छेदस्य अवशिष्टो भागः द्वितीयपरिच्छेदश्च सम्पूर्णः पाठ्यत्वेन निर्धारितो वर्तते।

2. Course Objectives

- निर्दिष्टग्रन्थभागस्थानां विषयाणां परिज्ञानम्

3. Prerequisites

- शास्त्राध्ययनेऽभिरुचिः
- तर्कसङ्ग्रहदीपिकाज्ञानम्
- वेदान्तसंस्कारः

4. Readings

- श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थविरचितकृष्णालङ्कारव्याख्या सहितः, सम्पादकौ – ब्रह्मश्री एस. आर्. कृष्णमूर्तिशास्त्री एवं डा. एन्. वीळिनाथन्, श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रग्रन्थावलिप्रकाशनसमितिः, सिकन्दराबाद् -२६
- श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमद्गङ्गाधरेन्द्रसरस्वतीकृतवेदान्त-सूक्तिमञ्जरीसहितः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थकृतकृष्णालङ्कारव्याख्योपेतः, प्रकाशकः सर्व-दर्शनाचार्यश्रीकृष्णानन्दसागरः ।

5. Module-wise topics

Module -1 - प्रथमपरिच्छेदस्य अवशिष्टो भागः

Sessions: 10

Objectives -

- निर्दिष्टविषयाणां ज्ञानम्

Topics -

- भ्रमकारणीभूतेदमाकारवृत्तेरावरणाभिभावकत्वनिरूपणम्
- भ्रमस्थले वृत्त्येकत्वानेकत्वविचारः
- वृत्तिनिर्गमनप्रयोजनविचारः

Readings -

1. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः; श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थविरचितकृष्णालङ्कार-व्याख्यया सहितः; सम्पादकौ – ब्रह्मश्री एस. आर्. कृष्णमूर्तिशास्त्री एवं डा. एन्. वीळिनाथन्, श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रग्रन्थावलिप्रकाशनसमितिः, सिकन्दराबाद् -२६
2. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः; श्रीमद्गङ्गाधरेन्द्रसरस्वतीकृतवेदान्त-सूक्तिमञ्जरीसहितः; श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थकृतकृष्णालङ्कारव्याख्योपेतः; प्रकाशकः सर्व-दर्शनाचार्यश्रीकृष्णानन्दसागरः ।

Module -2 - मिथ्यात्वश्रुतेः प्रत्यक्षाबाधनिरूपणाद् प्रतिबिम्बस्वरूपसत्यत्व-मिथ्यात्वविचारपर्यन्तो भागः

Sessions: 20

Objectives -

- निर्दिष्टग्रन्थभागस्थविषयाणां ज्ञानम्

Topics -

- श्रुतेः प्रत्यक्षात्प्राबल्यप्रयोजकविचारः
- उपक्रमन्यायेन प्रत्यक्षस्य प्राबल्यशङ्कायाः परिहारः
- उपजीव्यत्वेन प्रत्यक्षस्य प्राबल्यशङ्का तत्परिहारश्च
- प्रतिबिम्बस्वरूपसत्यत्वमिथ्यात्वविचारः

Readings -

1. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थविरचितकृष्णालङ्कार-व्याख्यया सहितः, सम्पादकौ – ब्रह्मश्री एस. आर्. कृष्णमूर्तिशास्त्री एवं डा. एन्. वीळिनाथन्, श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रग्रन्थावलिप्रकाशनसमितिः, सिकन्दराबाद् -२६
2. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमद्गङ्गाधरेन्द्रसरस्वतीकृतवेदान्त-सूक्तिमञ्जरीसहितः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थकृतकृष्णालङ्कारव्याख्योपेतः, प्रकाशकः सर्व-दर्शनाचार्यश्रीकृष्णानन्दसागरः ।

Module -3 – स्वप्राध्यासोपादानविचारात्स्वाप्नपदार्थस्यानैन्द्रियकत्वनिरूपणम्

Sessions: 15

Objectives

- निर्दिष्टभागस्य विषयपरिज्ञानम्

Topics –

- स्वप्राध्यासोपादानविचारः
- स्वप्राध्यासाधिष्ठानविचारः
- स्वाप्नपदार्थज्ञानस्यानैन्द्रियकत्वनिरूपणम्

Readings –

1. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थविरचितकृष्णालङ्कार-व्याख्यया सहितः, सम्पादकौ – ब्रह्मश्री एस. आर्. कृष्णमूर्तिशास्त्री एवं डा. एन्. वीळिनाथन्, श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रग्रन्थावलिप्रकाशनसमितिः, सिकन्दराबाद् -२६
2. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमद्गङ्गाधरेन्द्रसरस्वतीकृतवेदान्त-सूक्तिमञ्जरीसहितः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थकृतकृष्णालङ्कारव्याख्योपेतः, प्रकाशकः सर्व-दर्शनाचार्यश्रीकृष्णानन्दसागरः ।

Module -4 – दृष्टिसृष्टिवादनिरूपणादारभ्य प्रपञ्चमिथ्यात्वमिथ्यात्वसमर्थनपर्यन्तो भागः

Sessions - 15

Objectives –

- निर्दिष्टग्रन्थभागस्थविषयाणां परिज्ञानम्

Topics –

- दृष्टिसृष्टिवादनिरूपणम्
- सृष्टिदृष्टिवादनिरूपणम्
- मिथ्याभूतस्यार्थक्रियाकारित्वविचारः
- प्रपञ्चमिथ्यात्वमिथ्यात्वसमर्थनम्

Readings -

1. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः; श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थविरचितकृष्णालङ्कार-व्याख्यया सहितः; सम्पादकौ – ब्रह्मश्री एस. आर्. कृष्णमूर्तिशास्त्री एवं डा. एन्. वीळिनाथन्, श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रग्रन्थावलिप्रकाशनसमितिः; सिकन्दराबाद् -२६
2. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः; श्रीमद्गङ्गाधरेन्द्रसरस्वतीकृतवेदान्त-सूक्तिमञ्जरीसहितः; श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थकृतकृष्णालङ्कारव्याख्योपेतः; प्रकाशकः सर्व-दर्शनाचार्यश्रीकृष्णानन्दसागरः ।

Module- 5 - जीवब्रह्मभेदनिरसनादारभ्य द्वितीयपरिच्छेदसमाप्तिपर्यन्तो भागः

Sessions: 15

Objectives -

- निर्दिष्टग्रन्थभागस्थविषयाणां ज्ञानम्

Topics -

- जीवब्रह्मभेदनिरसनम्
- ऐकात्म्यवादे सुखदुःखतदनुभवादिव्यवस्थोपपादनम्
- उक्तव्यवस्थोपपादकोपाधिभेदविचारः
- जीवाणुत्ववादोपक्षेपः तन्निरासश्च

Readings -

1. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः; श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थविरचितकृष्णालङ्कार-व्याख्यया सहितः; सम्पादकौ – ब्रह्मश्री एस. आर्. कृष्णमूर्तिशास्त्री एवं डा. एन्. वीळिनाथन्, श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रग्रन्थावलिप्रकाशनसमितिः; सिकन्दराबाद् -२६
2. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः; श्रीमद्गङ्गाधरेन्द्रसरस्वतीकृतवेदान्त-सूक्तिमञ्जरीसहितः; श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थकृतकृष्णालङ्कारव्याख्योपेतः; प्रकाशकः सर्व-दर्शनाचार्यश्रीकृष्णानन्दसागरः ।

6. Pedagogy

शास्त्रीयविषयाणां प्रतिविषयं	पारम्परिकरीत्या सम्भवद्दृष्टान्तमाध्यमेन	आधुनिकप्रणाल्या च अध्यापनं	प्रयोगमाध्यमेन भविष्यति।
प्रतिसप्ताहमधीतविषयाणामनुवादश्च भविष्यति।			

7. Evaluation Pattern:

Sr. No.	Evaluation Pattern	Percentage
१.	अधीतविषयाणामनुवाद :	15 %
२.	अभिलेख:	15%
२.	सत्रार्द्धपरीक्षा	25 %
३.	सत्रान्तपरीक्षा	45 %

Prof Mani Dravida R
Faculty, Mylapore Sanskrit College,
Expert Member

Prof. Gauri Mahulikar
Dean of Faculty,
Chinmaya Vishwavidyapeeth

Prof. B V Venkataramana
Dean of Shastra Faculty,
Karnataka Sanskrit University,
Expert Member

Dr. Vinayak Rajat Bhat
HoS Vedic Knowledge Systems,
Chinmaya Vishwavidyapeeth

Dr. Tulasi Kumar Joshi
Faculty and Program Director
Of IM Advaita-Vedanta,
Chinmaya Vishwavidyapeeth

Vid. Nagendra Pavana R N
Faculty and Program Director
of IM Vyakarana,
Chinmaya Vishwavidyapeeth